



๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การขอจัดตั้งหมู่บ้านและตำบลใหม่

เรียน นายอำเภอเมืองมุกดาหาร

อ้างถึง ๑. หนังสืออำเภอเมืองมุกดาหาร ที่ มท ๐๐๑๘/ ๒๘๑๗ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๗

๒. หนังสืออำเภอเมืองมุกดาหาร ที่ มท ๐๐๑๘/ ๒๘๑๘ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการปกครอง ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๑๐.๑/ ๑๔๐๐๒ จำนวน ๑ ชุด
ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๘

ตามที่ อำเภอเมืองมุกดาหารได้รายงานการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ (กรณีชุมชนหนาแน่น) จำนวน ๓ หมู่บ้าน และ ขอจัดตั้งตำบลใหม่ (กรณีชุมชนห่างไกล) จำนวน ๑ ตำบล เพื่อความสะดวกในการปกครอง การพัฒนา สามารถดูแลและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ตำบล ได้อย่างทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งจังหวัดได้ดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติการจัดตั้งหมู่บ้านและตำบลใหม่ และรายงานให้กรมการปกครองพิจารณาดำเนินการ นั้น

จังหวัดมุกดาหารได้รับแจ้งจากกรมการปกครองว่า กรมการปกครองได้ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงขอแจ้งผลความคืบหน้า ดังนี้

๑. กรณีการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ของอำเภอเมืองมุกดาหาร (กรณีชุมชนหนาแน่น) จำนวน ๓ หมู่บ้าน ขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ ซึ่งคาดว่าจะมีการประชุมประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๘ สำหรับผลการพิจารณา กรมการปกครองจะแจ้งให้ทราบต่อไป

๒. กรณีการขอจัดตั้งตำบลใหม่ของอำเภอเมืองมุกดาหาร กรมการปกครองได้ตรวจสอบระเบียบ กฎหมายและแนวทางการจัดตั้งตำบลแล้วปรากฏว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ที่ตอบข้อหารือของกรมการปกครองเกี่ยวกับการจัดตั้งตำบลใหม่กับฐานะของตำบลตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ว่า เมื่อตำบลใดได้รับการจัดตั้งและมีการบริหารตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว กระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ในอันที่จะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตตำบลใดๆได้อีก คงมีอำนาจเปลี่ยนแปลงได้เฉพาะเขตหมู่บ้านภายในตำบลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ เท่านั้น กระทรวงมหาดไทยไม่มีอำนาจแยกหมู่บ้านของตำบลหนึ่งเพื่อไปจัดตั้งเป็นตำบลใหม่ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ที่ทำการปกครองจังหวัด

กลุ่มงานปกครอง

โทร./ โทรสาร ๐ ๔๒๖๑ ๑๘๑๗

(นายวรญาณ บุญณราช)

ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๓๑๐.๑/๑๕๐๒



ที่ทำการปกครองจังหวัดมุกดาหาร
รับที่ ๒๗๗๑
วันที่ ๓๐ / เม.ย. / ๖๕
เวลา.....

กรมการปกครอง

๖๖๖ อาคารธนาลงกรณ์ทาวเวอร์ ชั้น ๑๑

ถนนบรมราชชนนี แขวงบางบำหรุ

เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

๒๕

เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง การดำเนินการตามข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร

อ้างถึง หนังสือจังหวัดมุกดาหาร ที่ มท ๐๐๑๘.๑/๑๒๐๑๑ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๗๘๙

ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๘

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่จังหวัดมุกดาหารได้ส่งเรื่องขอจัดตั้งหมู่บ้านและตำบลใหม่ กรณีจัดตั้งหมู่บ้าน (กรณีชุมชนหนาแน่น) จำนวน ๓ หมู่บ้าน และตั้งตำบลใหม่ (กรณีชุมชนห่างไกล) จำนวน ๑ ตำบล ให้กรมการปกครองพิจารณาดำเนินการ นั้น

กรมการปกครองได้ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว ขอแจ้งผลความคืบหน้า ดังนี้

๑. กรณีการขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ของอำเภอเมืองมุกดาหาร (กรณีชุมชนหนาแน่น) จำนวน ๓ หมู่บ้าน ขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมนำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอจัดตั้งหมู่บ้านใหม่ ซึ่งคาดว่าจะมีการประชุมประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๘ สำหรับผลการพิจารณากรมการปกครองจะแจ้งให้ทราบต่อไป

๒. กรณีการขอจัดตั้งตำบลใหม่ของอำเภอเมืองมุกดาหาร กรมการปกครองได้ตรวจสอบระเบียบ กฎหมายและแนวทางการจัดตั้งตำบลแล้วปรากฏว่า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ที่ตอบข้อหารือของกรมการปกครองเกี่ยวกับการจัดตั้งตำบลใหม่กับฐานะของตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ว่า เมื่อตำบลใดได้รับการจัดตั้งและมีการบริหารตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว กระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ในอันที่จะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตตำบลใด ๆ ได้อีก คงมีอำนาจเปลี่ยนแปลงได้เฉพาะเขตหมู่บ้านภายในตำบลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ เท่านั้น กระทรวงมหาดไทยไม่มีอำนาจแยกหมู่บ้านของตำบลหนึ่งเพื่อไปจัดตั้งเป็นตำบลใหม่ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ ดังรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธรรรงค์ ทิพย์ศิริ)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการปกครองท้องที่

ส่วนระบบการปกครองท้องที่

โทร. ๐-๒๖๒๙-๘๓๐๖-๑๔ ต่อ ๕๑๖

ที่ นร 0601/789

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ท่าช้างวังหน้า กรุงเทพฯ 10200

30 พฤศจิกายน 2538

เรื่อง ทาหรือการจัดตั้งตำบลใหม่กับฐานะของตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

เรียน อธิบดีกรมการปกครอง

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา คำนวณที่ นร 0601/ป 3015
ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2538

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง การจัดตั้งตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่
กับฐานะของตำบลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้กรมการปกครอง
จัดตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยกรณี
การจัดตั้งตำบลใหม่กับฐานะของตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวม 2 ประเด็น ดังนี้

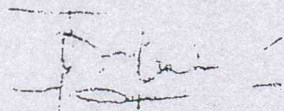
1. การตั้งตำบลใหม่ในพื้นที่ซึ่งมีสภาตำบลเดียวหรือหลายสภาตำบลนั้น
ตำบลที่ตั้งขึ้นใหม่จะมีฐานะอย่างไรและเมื่อใด และสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้ง
ของสภาตำบลเดิมจะเป็นสมาชิกสภาตำบลที่ตั้งขึ้นใหม่หรือไม่ ถ้าเป็นจะเริ่มนับระยะ
เวลาการดำรงตำแหน่งอย่างไร

2. การตั้งตำบลใหม่ในพื้นที่ซึ่งมีองค์การบริหารส่วนตำบลเดียวหรือ
หลายองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลที่ตั้งขึ้นใหม่จะมีฐานะอย่างไร สมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งจะพ้นจากตำแหน่งหรือไม่ หรือมีวาระอย่างไร

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) ได้พิจารณาข้อหาหรือตั้งกล่าวแล้ว เห็นว่า เมื่อมีการจัดตั้งตำบลขึ้นตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่แล้ว ตำบลที่จัดตั้งขึ้นย่อมเป็นนิติบุคคลและมีการบริหารงานตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล และกฎหมายดังกล่าว กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงได้เฉพาะเขตหมู่บ้านของตำบลหนึ่ง ๆ เท่านั้น เนื่องจากกฎหมายมีเจตนารมณ์จะให้มีการนิเทศตำบลให้เจริญขึ้นและเปลี่ยนรูปแบบไปเป็น องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลซึ่งเป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นตามลำดับ ดังนั้น เมื่อตำบลใดได้รับการจัดตั้งและมีการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว กระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ในต้นที่จะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตตำบลใด ๆ ได้อีก คงมีอำนาจเปลี่ยนแปลงได้เฉพาะเขตหมู่บ้านภายในตำบลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 15 เท่านั้น ซึ่งเมื่อได้วินิจฉัยเช่นนี้แล้วปัญหาที่กระทรวงมหาดไทยถามมาทั้งสองข้อ จึงไม่อาจเกิดขึ้นได้

รายละเอียดของความเห็นปรากฏตามบันทึกที่ได้เสนอมาร่วมหนังสือนี้ และในการพิจารณาเรื่องนี้ มีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย(กรมการปกครอง) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว
จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ



(นายอักษรากร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานเลขาธิการกรม

โทร. 2220206-9

โทรสาร 2241401

2263611-2

บันทึก

เรื่อง การจัดตั้งตำบลตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่
กับฐานะของตำบลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537

กระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือ ที่ มท 0318/16774 ลงวันที่ 13
ตุลาคม 2538 ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยจังหวัดร้อยเอ็ด
และสมุทรปราการรายงานการที่กระทรวงมหาดไทยมีประกาศจัดตั้งตำบลตามพระราช
บัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช 2457 ขึ้นใหม่ โดยมีพื้นที่แยกจากพื้นที่ของ
ตำบลที่มีฐานะเป็นสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จึงหาว่าตำบลที่ได้รับการจัดตั้งขึ้นใหม่
จะมีฐานะอย่างไร ซึ่งในกรณีนี้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีประเด็นที่จะต้อง
วินิจฉัยเพิ่มเติมจากข้อหาหรือหลายประเด็น ดังนี้

1. การตั้งตำบลใหม่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ในพื้นที่
ซึ่งมีสภาตำบลเดียวหรือหลายสภาตำบล ตำบลที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะมีฐานะอย่างไรและเมื่อใด
และสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งของสภาตำบลเดิมจะเป็นสมาชิกสภาตำบล
ที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือไม่ ถ้าเป็นจะเริ่มนับระยะเวลาการดำรงตำแหน่งอย่างไร
2. การตั้งตำบลใหม่ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ฯ ในพื้นที่
ซึ่งมีองค์การบริหารส่วนตำบลเดียวหรือหลายองค์การบริหารส่วนตำบล ตำบลที่จัดตั้งขึ้นใหม่
จะมีฐานะอย่างไร และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งจะพ้นจาก
ตำแหน่งหรือไม่ หรือมีวาระอย่างไร

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ตำบลที่จัดตั้งขึ้นใหม่จะมีสภา
ตำบลที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตั้งแต่วันที่ประกาศจัดตั้งตำบลใหม่มีผลใช้บังคับ และ
ให้สมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งของตำบลเดิมเฉพาะที่อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลใหม่
เป็นสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งของตำบลที่จัดตั้งขึ้นใหม่ โดยให้นับระยะเวลา
การอยู่ในตำแหน่งตั้งแต่วันที่ดำรงตำแหน่งเดิมต่อเนื่องไป แต่หากตำบลใหม่
แยกจากตำบลเดิมซึ่งมีฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลเดิมซึ่งมีภูมิลำเนา
อยู่ในหมู่บ้านในตำบลที่ตั้งใหม่พ้นจากตำแหน่ง และให้จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิก
สภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
บริหารส่วนตำบลฯ ในหมู่บ้านในตำบลที่ตั้งใหม่นั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) ได้พิจารณา
 ข้อหาหรือของกระทรวงมหาดไทยพร้อมกับได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้อำนวยการ
 มหาดไทย(กรรมการปกครอง)แล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ
 บริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ตราขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงระบบ
 การปกครองท้องถิ่นที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ มาเป็นระบบ
 การปกครองตนเองโดยกำหนดให้สภาตำบลเป็นนิติบุคคล มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 แพทย์ประจำตำบล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่
 ฝ่ายปกครองส่วนหนึ่ง และผู้แทนของราษฎรในหมู่บ้านซึ่งมาจากการเลือกตั้งอีกส่วนหนึ่ง
 วัตถุประสงค์ดังกล่าวนี้ปรากฏชัดเจนอยู่ในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติฯ ว่า สภาตำบล
 ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515
 ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 ขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน สมควรปรับปรุงฐานะและการบริหารงานของ
 สภาตำบลเสียใหม่ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น
 รวมทั้งให้มีการยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหาร
 ส่วนตำบลซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นได้ จากเหตุผลท้ายพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้
 ประกอบกับเมื่อได้พิจารณาบทบัญญัติในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
 ส่วนตำบลฯ โดยตลอดแล้ว จะเห็นได้ต่อไปว่า การปกครองในตำบลหนึ่ง ๆ นั้น
 มีบุคคลากรและองค์กรซึ่งกันอยู่ กล่าวคือ ในตำบลหนึ่ง ๆ ยังคงมีบุคคลากรซึ่งเป็น
 ผู้ช่วยปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง โดยบุคคลากรเหล่านี้ได้รับการแต่งตั้ง
 ตามขอบข่ายของกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่ นอกจากนั้นในส่วนที่เกี่ยวกับการ
 จัดตั้งหมู่บ้านและตำบลยังคงเป็นไปตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่เท่าที่ไม่ขัด
 หรือแย้งกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ตามที่บัญญัติไว้ใน
 มาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ กล่าวคือ
 เมื่อมีการจัดตั้งตำบลขึ้นตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่แล้ว ตำบลที่จัดตั้งขึ้นย่อมมี
 การบริหารงานตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ
 และเมื่อพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ได้กำหนดให้สภาตำบล

มาตรา 3 ให้ยกเลิกประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13
 ธันวาคม พ.ศ. 2515

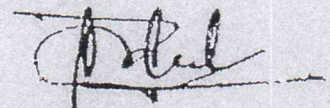
บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราช
 บัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

เป็นนิติบุคคล อำนาจการดูแลพื้นที่ในตำบลนั้นในกิจการต่าง ๆ ย่อมเป็นอำนาจหน้าที่
ของสภาตำบลโดยเฉพาะ เว้นแต่มีการบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อพิจารณาตรา 15² แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบล
และองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วจะเห็นได้ว่าได้กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงเขตได้
เฉพาะเขตหมู่บ้านของตำบลหนึ่ง ๆ เท่านั้นโดยไม่รวมถึงการเปลี่ยนแปลงเขตตำบลด้วย
ดังนั้น เมื่อตำบลใดได้รับการจัดตั้งและมีการบริหารงานตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและ
องค์การบริหารส่วนตำบล แล้ว กระทรวงมหาดไทยจึงไม่อาจอาศัยอำนาจตามกฎหมาย
ลักษณะปกครองท้องที่ในอันที่จะประกาศเปลี่ยนแปลงเขตตำบลใด ๆ ได้อีก คงมีอำนาจ
เปลี่ยนแปลงได้เฉพาะเขตหมู่บ้านภายในตำบลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 15 เท่านั้น
ซึ่งย่อมเป็นการสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล ที่มุ่งประสงค์จะให้มีการพัฒนาตำบลทุกตำบลให้เจริญขึ้นโดยให้ยึดถือเอา
ความต้องการของประชาชนในพื้นที่เป็นหลัก และเมื่อใดที่การพัฒนาตำบลเจริญจนมีรายได้
สูงขึ้นถึงระดับหนึ่งจึงให้เปลี่ยนรูปแบบเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นการปกครอง
ท้องถิ่นอีกรูปแบบหนึ่ง และเมื่อพัฒนาตามรูปแบบนี้ไปอีกระดับหนึ่งจึงเปลี่ยนเป็นการ

มาตรา 15 เมื่อมีการยุบและรวมเขตหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วย
ลักษณะปกครองท้องที่ ให้สมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งของหมู่บ้านเดิมที่ถูกยุบ
หรือถูกรวมยังคงเป็นสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งอยู่ต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพ
จะสิ้นสุดลงตามมาตรา 12

เมื่อมีการแยกพื้นที่บางส่วนของหมู่บ้านใดขึ้นเป็นหมู่บ้านใหม่ ให้สมาชิก
สภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งของหมู่บ้านเดิมยังคงเป็นสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับ
เลือกตั้งอยู่ต่อไปจนกว่าสมาชิกภาพจะสิ้นสุดลงตามมาตรา 12 และให้นายอำเภอ
จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งสำหรับหมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นใหม่
เพื่อเป็นสมาชิกสภาตำบลที่หมู่บ้านนั้นอยู่ในเขตภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศ
ตั้งหมู่บ้านใหม่ และให้ผู้ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับระยะเวลาที่เหลืออยู่ของ
สมาชิกอื่นในตำบลนั้น เว้นแต่การดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน
จะไม่ดำเนินการเลือกตั้งก็ได้

ปกครองในรูปแบบของเทศบาลตามมาตรา 42³ ซึ่งจะยกเลิกองค์ความหมายของการปกครอง
ท้องถิ่นโดยสิ้นเชิง โดยเจตนารมณ์ดังกล่าวจึงเห็นได้ชัดเจกว่าหากกระทรวงมหาดไทย
ยังคงมีอำนาจที่จะแบ่งแยกตำบลที่มีอยู่เดิมไปจัดตั้งเป็นตำบลขึ้นใหม่ ย่อมทำให้มีการ
กระจายประชากรและทรัพยากรของตำบลหนึ่ง ๆ ไปเป็นหลายตำบล จนในที่สุดไม่อาจ
ดำเนินการไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าวได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการ
กฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ 5) จึงเห็นว่า กระทรวงมหาดไทยไม่มีอำนาจ
แยกหมู่บ้านของตำบลหนึ่งเพื่อไปจัดตั้งเป็นตำบลใหม่ตามกฎหมายลักษณะปกครองท้องที่
และเมื่อได้วินิจฉัยเช่นนี้แล้วปัญหาที่กระทรวงมหาดไทยถามมาทั้งสองข้อจึงไม่อาจเกิดขึ้นได้
ส่วนในกรณีที่มีการแยกหมู่บ้านออกเป็นหมู่บ้านใหม่ในตำบลเดียวกันมาตรา 15 ได้กำหนด
วิธีการไว้โดยแจ้งชัดแล้ว



(นายอภัยราชวร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน 2538

มาตรา 42 ภายหลังบังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล อาจจัดตั้ง
องค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา
องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลตามวรรคหนึ่ง ให้พ้นจาก
สภาพแห่งองค์การบริหารส่วนตำบลนับแต่วันที่ได้ประกาศพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นเป็น
เทศบาลเป็นต้นไป

บรรดาข้อมติประมาณ ทวิชัยสิน สิทธิ สิทธิ เรืองร้อง หนึ่ง พนักงานส่วนตำบล
และลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง ให้โอนไปเป็นของเทศบาล
ที่จัดตั้งขึ้นนั้น

บรรดาข้อบังคับตำบลที่ได้ใช้บังคับในเรื่องใดอยู่ก่อนแล้ว ให้ยังคงใช้บังคับ
ต่อไปเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้มีการตราเทศบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นใหม่